

Diskriminering i Södermanland och Västmanland under 2022

ÅRSRAPPORT OM DISKRIMINERINGSBYRÅN HUMANITAS JURIDISKA ÄRENDEN

VAD ÄR DISKRIMINERING?

Ordet diskriminering betyder "behandla olika" eller "göra åtskillnad". Diskrimineringslagen reglerar när en åtskillnad och ojämlig behandling är olaglig. Enligt lagen är det diskriminering när en individ missgynnas eller kränks och det finns ett samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna som återfinns i lagen och sker inom ett visst samhällsområde.

De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

En individ kan bli diskriminerad på olika sätt – antingen genom direkt eller indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier eller genom instruktioner att diskriminera.

Diskrimineringen kan ske på olika platser. Tanken med att reglera diskriminering på dessa platser är att individen ska skyddas i de situationer där hen rent samhällsstrukturellt befinner sig i ett underläge utifrån obalans i maktpositionen. Dessa platser är bland annat inom arbetslivet, utbildning, varor och tjänster, bostäder, hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

KOSTNADSFRI JURIDISK RÅDGIVNING

Humanitas erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning till den som upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering eller blivit orättvist behandlad. Stöd erbjuds i såväl kortare rådgivningsärenden som mer omfattande insatsärenden. Ett rådgivningsärende innebär kortare råd och stöd som varken kräver insatser eller uppföljning. Övriga ärenden som kräver mer arbetsinsatser, exempelvis genom att göra en utredning, medla mellan parter, vara part i förlikning eller ta ärende till domstol, klassificeras som insatsärenden.

Redogörelsen nedan är en sammanställning av de ärenden Humanitas fick in från Södermanland och Västmanland under 2022.

ÄRENDESTATISTIK

I TABELLERNAN NEDAN REDOVISAS ÄRENDESTATISTIKEN FÖR 2022

TABELL 1: ANMÄLNINGAR PER DISKRIMINERINGSGRUND 2022

Diskrimineringsgrund	Anmälningar 2022*
Etnicitet	6
Funktionsnedsättning	19
Kön	4
Könsidentitet/könsuttryck	1
Religion eller annan trosuppfattning	1
Sexuell läggning	-
Ålder	-
Övrigt (omfattas ej av lagstiftning eller ärendet var oklart)	7
Totalt	38

*Totalt 36 ärenden med 2 anmälningar gällde mer än en diskrimineringsgrund, vilket gör att totalen ovan blir 38.

Under 2022 har över hälften av våra ärenden handlat om diskriminering utifrån funktionsnedsättning som diskrimineringsgrund. Tidigare år har vi sett en ökning utav denna typ av ärenden, men i år har det blivit en majoritet.

Utöver funktionsnedsättning som diskrimineringsgrund, var även etnisk tillhörighet en vanligt förekommande diskrimineringsgrund. De senaste åren har funktionsnedsättning varit den mest förekommande diskrimineringsgrunden bland våra ärenden följt av diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet. Det är en trend som en majoritet av landets antidiskrimineringsbyråer känner igen sig i.

Under 2022 fick vi in fyra anmälningar av diskriminering på grund av kön, vilket är en siffra som skiljer sig från tidigare år då färre ärenden inkommit med kön som diskrimineringsgrund. Två utav dessa fyra ärenden gällde diskriminering och missgynnande beträffande kvinnors föräldraledigheter. De övriga två anmälningarna rörde rekrytering och trakasserier inom utbildningsverksamhet.

TABELL 2: ANMÄLNINGAR PER SAMHÄLLSOMRÅDE 2021

Samhällsområde	Anmälningar 2022
Arbetsliv	8
Utbildning	10
Arbetsmarknadspolitisk verksamhet och arbetsförmedling utan offentligt uppdrag	1
Varor, tjänster och bostäder	4
Hälso- och sjukvården samt socialtjänst	2
Socialförsäkring, arbetslöshetsförsäkring och studiestöd	2
Värnplikt och civilplikt	-
Offentlig anställning	-
Övrigt (omfattas ej av lagstiftning)	9
Totalt	36

Under föregående år 2021 fick vi in ett stort antal ärenden som gällde bristande tillgänglighet inom skolväsendet och i det vuxna arbetslivet. Årets siffror liknar föregående år, men med skillnaden i en ökning av anmälningar om diskriminering i kontakt med myndigheter och i myndighetsutövning.

Gällande diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet fick vi in ärenden nästan uteslutande i förhållande till diskriminering från polis, vakter och butikspersonal.

Diskrimineringsbyrån Humanitas har både Södermanland och Västmanland som upptagningsområde. Under 2022 mottogs anmälningar från sju av länens totalt 19 kommuner som tabellen nedan visar. Under 2020 och 2021 såg vi en större geografisk spridning bland länens mindre kommuner och under 2022 såg vi att majoriteten utav ärenden inkom från de större städerna. Föregående år har en stor majoritet av ärendena inkommit från Södermanland men i år konstaterar vi för första gången en mer jämn fördelning med 56,5% från Södermanland och 43,5% från Västmanland.

TABELL 3: ANMÄLNINGAR PER ORT 2020, 2021 OCH 2022

Ort	Anmälningar 2020*	Anmälningar 2021*	Anmälningar 2020*
Eskilstuna	5	13	9
Västerås	4	2	8
Strängnäs	3	-	2
Oxelösund	2	1	1
Katrineholm	1	1	-
Malmköping	-	-	-
Köping	2	1	-
Flen	3	1	-
Kungsör	2	2	-
Trosa	4	2	1
Surahammar	1	-	-
Hallstahammar	1	-	1
Norberg	-	1	1
Nyköping	-	4	-
Sala	-	1	-
Gnesta	-	-	-
Skinnskatteberg	-	-	-
Vingåker	-	-	-
Fagersta	-	-	-
Övrigt (okänt/utanför verksamhetsområdet)*	15	11	13
Totalt	45	45	36

Lagens definition av diskriminering och den egna upplevelsen av diskriminering kan i vissa fall skilja sig. Det kan exempelvis röra sig om att ett straffrättsligt brott så som hets mot folkgrupp har begåtts men att det faller utanför diskrimineringslagen. Bland inkomna ärenden 2022 inkom ärenden som föll utanför diskrimineringslagens bestämmelser men där anmälarens upplevelse var att ha blivit kränkt, diskriminerad och/eller orättvist behandlad. Exempel på sådana ärenden har varit upplevd diskriminering av rättsväsendet, inom migrationsrätten och utifrån myndighetsutövning eller försäkringsvillkor och det allmänna pensionssystemet.

Under 2023 kommer vi fortsätta erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning till den som upplevt sig blivit diskriminerad eller orättvist behandlad.

Vi finns tillgängliga måndagar till fredagar
09.00-15.00 via mejl och telefon.

DISKRIMINERINGSBYRÅN HUMANITAS
GAMLA TULLGATAN 1, 632 20 ESKILSTUNA
TEL: 016 - 13 23 25
BESÖKSADRESS: Gamla Tullgatan 3
E-POST: info@humanitas.se
WEBB: www.humanitas.se